

Thiopurines

Uw Maag-Darm-Leverarts heeft u een geneesmiddel uit de groep thiopurines voorgeschreven voor de behandeling van de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa.

Voorbeelden uit de groep van thiopurines zijn:

- Azathioprine (Imuran®)
- 6-mercaptopurine (Purinethol®)
- 6-thioguanine (Thiosix®, Lanvis®)

In deze folder leest u hoe deze geneesmiddelen werken, welke bijwerkingen ze geven en de medische controles bij deze behandeling.

De oorzaak van de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit om de klachten te verminderen en om problemen die u door deze ziekte kunt krijgen te verkleinen. Medicijnen kunnen de darmontsteking onderdrukken maar de medicijnen die we nu hebben kunnen de ziekte niet voorgoed genezen. Als we de hoeveelheid medicijnen minder maken of er helemaal mee stoppen, kunnen uw klachten weer terugkomen.

In hoeveelheid medicijnen die u krijgt is redelijk hoog. Dat is nodig om snelgroeiende cellen in hun groei te remmen en te doden. Dit gebeurt vooral bij de behandeling van kanker. Bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa is de hoeveelheid medicijnen toch nog lager dan bij kanker. Hierdoor komen de genoemde bijwerkingen ook minder vaak voor en zijn iets minder heftig.

Dit is belangrijk om te weten, omdat de bijsluiter die u van uw apotheek krijgt vaak gericht is op mensen met kwaadaardige aandoeningen zoals kanker. Op de verpakking van de medicijnen vindt u daarom altijd een gele sticker met daarop de tekst 'risicovolle stof'.

Maatregelen die horen bij het gebruik van een risicovolle stof gelden dan ook **niet** voor u.

Hoeveelheid en gebruik

- Azathioprine (Imuran®) is er in tabletten van 25 of 50 mg.
- 6-Mercaptopurine (Puri-Nethol®) is er in tabletten van 50 mg.
- 6-thioguanine (thiosix® en lavis®) is te krijgen in tabletten van 10 en 20mg.

In de bijsluiter staat dat u het medicijn niet mag breken om de juiste hoeveelheid te krijgen. Voor u geldt dat niet. Om de juiste hoeveelheid te krijgen mag u de pillen dus wel breken.

- De MDL-arts bepaalt de hoeveelheid aan de hand van uw gewicht en bloedonderzoeken.
- Als het bij u goed werkt, kunt u het jarenlang blijven gebruiken. Als het middel bij u niet werkt of als u te veel last heeft van bijwerkingen, adviseert de MDL-arts u het gebruik te stoppen.
- Na dat u begonnen bent het geneesmiddel kan het twee tot drie maanden duren voordat het een zo goed mogelijke werking heeft bereikt.

Inname

- Volg het inname advies van de apotheek
- U kunt de tabletten doorslikken met eten of water. Het is de bedoeling dat u de

tabletten/capsule helemaal doorslikt.

- Het maakt niet uit of de medicatie 's ochtends of 's avonds ingenomen wordt. Als u het maar in een vast ritme doet.

Wat te doen als u het een keer vergeten bent?

Als u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip diezelfde dag in. Als u moet overgeven binnen twee uur nadat u de tabletten heeft ingenomen, neemt u dan opnieuw de tabletten in.

Mogelijke bijwerkingen

Over het algemeen wordt het goed verdragen. De meeste bijwerkingen merkt u in de eerste weken na het starten.

Op korte termijn:

- Misselijkheid, overgeven, verminderde eetlust, of diarree.

U kunt bij deze klachten het innemen van de tabletten over de dag verdelen. U kunt de maaltijden het best gebruiken op tijdstippen dat de klachten minder zijn, gebruik lichte maaltijden en eet vaker op een dag. Soms kan het helpen om de medicijnen voor het slapen in te nemen.

- Koorts
- Huiduitslag (vooral bij zonnig weer en zonnebank).
- Spierpijn
- Een ontsteking van de alveesklier. Deze klier is gevoelig voor een aantal medicijnen waaronder thiopurines. Typische klachten zijn pijn in de bovenbuik, soms uitstralend naar de rug. Het gaat gepaard met misselijkheid, braken, gevoel van ziek zijn met koorts en eventuele koude rillingen, verminderde eetlust en diarree.
- Spontaan optredende blauwe plekken en/of bloedneuzen. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes.

Op langere termijn:

- Verhoogde kans op infecties, zoals aanhoudende keelpijn en/of hoesten of koorts.
- Leverfunctiestoornissen kunnen zich uiten in een gele verkleuring van de huid en/of oogwit.
- Alveesklierontsteking, die zich kan uiten in heftige continue pijn in de bovenbuik en/of rug.
- Bloedarmoede door verminderde aanmaak van rode bloedcellen in het beenmerg.
- Wratten veroorzaakt door een virusinfectie door verminderde weerstand.
- Er is een licht verhoogde kans op huidkanker en lymfomen (gezwel van de lymfeklier en/of lymfevaten) bij het gebruik van thiopurines.

Waarschuw altijd uw MDL-arts of IBD-verpleegkundige als u bovengenoemde verschijnselen krijgt of bij andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling.

Effect op vruchtbaarheid

Uit onderzoek is gebleken dat het gebruik door zowel mannen als vrouwen géén verhoogd risico geeft op aangeboren afwijkingen.

Zwangerschap

Overleg altijd met uw MDL-arts of IBD-verpleegkundige bij een actuele zwangerschapswens.

Borstvoeding

In het algemeen wordt aangenomen dat de thiopurines tijdens de borstvoeding weinig gezondheidsrisico's opleveren voor het kind. Het komt in hele lage doseringen voor in de moedermelk, dit heeft geen nadelig effect voor het kind.

Vaccinaties

Meld altijd aan de arts dat u thiopurines gebruikt. Het medicijn kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten.

Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moeten vermeden worden tijdens het gebruik. Overleg met uw MDL-arts of IBD-verpleegkundige indien u moet worden gevaccineerd.

Wij adviseren u om u jaarlijks tegen griep (influenza; dit is een dood vaccin) te laten vaccineren door uw huisarts. Het medicijn heeft geen invloed op de werking van de grieprik.

Controles

- Om eventueel optredende bijwerkingen vroegtijdig op te sporen, laat uw MDL-arts regelmatig uw bloed onderzoeken.
- Dit gebeurt in de eerste periode ieder week, tweewekelijks of maandelijks.
- Als na een aantal maanden de controles goed zijn vinden deze daarna om de 3-4 maanden plaats.

Voorzorgsmaatregelen

Om het medicijn veilig te gebruiken worden onderstaande waarschuwingen meegegeven.

Alcohol

Wees voorzichtig met het gebruik van alcohol. In combinatie met het gebruik van thiopurine is de kans groter op stoornissen in de werking van de lever. Gebruik daarom niet meer dan één consumptie per dag.

Huidproblemen

Patiënten die thiopurines gebruiken, kunnen een klein verhoogd risico lopen op huidproblemen waaronder huidkanker. Vermijd daarom een te grote blootstelling aan zonlicht en UV-straling.

- Wees voorzichtig in de zon.
- Gebruik in de zomer een goede zonnebrand met tenminste factor 50.
- Ga niet onder de zonnebank/solarium.
- Als u veranderingen in uw huid bemerkt, meldt dit dan aan uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige.
- Het kan soms noodzakelijk zijn mensen uit voorzorg door te verwijzen naar de dermatoloog, vooral na langdurige behandeling (minimaal 8 jaar).

Aanvullende informatie

Als u naast Azathioprine andere geneesmiddelen gebruikt zoals:

- Urinezuurverlagende middelen (bij jicht: allopurinol / Zyloric®)
- Bloeddrukverlagende middelen (ACE-remmers)
- Sulfasalazine

dient u uw MDL-arts hiervan op de hoogte te stellen. De dosis azathioprine moet dan misschien worden aangepast.

- Gebruikt u bloedverdunners, meldt u het gebruik van de thiopurine dan aan de trombosedienst

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan gerust contact op met uw MDL-arts of IBD-verpleegkundige.

- De IBD-verpleegkundige heeft een telefonisch spreekuur en is rechtstreeks bereikbaar van *maandag tot vrijdag van 8.45 tot 10.15* op het telefoonnummer 0413 - 40 23 16. U hoeft hiervoor geen afspraak te maken.
- Bij dringende vragen buiten dit tijdstip kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Maag-Darm-Leverziekten: 0413 - 40 19 32.

Voor niet dringende vragen mag u ook mailen met vermelding van uw naam en geboortedatum naar ibdverpleegkundige@bernhoven.nl Uw email wordt binnen 2 werkdagen beantwoord.

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl

Code: Datum gewijzigd: woensdag 1 december 2021